



Handläggare: Annica Dominius
Telefon: 08-508 36 237

Till
Äldrenämnden
21 maj 2013

**Remiss av motion av Kaj Nordqvist (s) 2013:26 om
införandet av en GLMS-fri (Gluten, Laktos, Mjolk-
protein och Soja) dag årligen den 15 maj.**

Svar på remiss från Kommunstyrelsen DNR 329-384/2013

Förvaltningens förslag till beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen

Eva Frunk-Lind
förvaltningschef

Ann-Marie Ståhl
avdelningschef

Bakgrund

Kommunstyrelsen har i remiss begärt äldrenämndens yttrande angående motion (2013:26) från Kaj Nordqvist (s) om införandet av en GLMS-fri (Gluten, Laktos, Mjolkprotein och Soja) dag årligen den 15 maj. Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast 2013-05-24.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom äldreförvaltningen. Kommunstyrelsens pensionärsråd och äldrenämndens råd för funktionshinder har tagit del av ärendet den 14 maj 2013. De fackliga organisationerna har tagit del av ärendet i förvaltningsgruppen den 15 maj 2013.

Ärende

Kaj Nordqvist har i en motion till kommunfullmäktige framfört att ca 2 % av Sveriges befolkning har någon form av glutenintolerans, laktosintolerans, mjölkprotein eller soja allergi. Han anser att det är svårt för dem att hitta färdigmat på bl.a. skolor och vård- och omsorgsinrättningar. Därför föreslår han att Stockholm stad ska sträva efter att alltid erbjuda måltidsalternativ för denna målgrupp och att relevanta verksamheter inom Stockholms stad inför en helt en GLMS-fri (Gluten, Laktos, Mjölprotein och Soja) dag årligen den 15 maj.

Förvaltningens synpunkter

Äldreförvaltningen betonar vikten av att måltiden för den äldre i stadens omsorg i första hand ska vara näringsmässigt optimal, i möjligaste mån individanpassad och utgå från individens önskemål. I stadens måltidsavtal erbjuds den äldre tre maträtter plus maträtter för specifika sjukdomstillstånd, till såväl lunch som middag samt anpassade mellanmål.

Äldreförvaltningen avser fortsätta att arrangera utbildningar då det är angeläget att all personal som arbetar med eller kommer i kontakt med mat och måltider får ökade kunskaper. Om någon ingrediens väljs bort måste den ersättas med fullgoda alternativ, till exempel laktos- eller glutenfria livsmedel, för att undvika näringsbrister. Nationella närings- och kostrekommendationer ska användas vid planering, tillagning och servering av mat.

När det gäller förslaget om en GLMS-fri dag per år anser äldreförvaltningen att det alla dagar vid varje måltid ska finnas fullgoda alternativ för den som är i behov av särskild kost. Stadens kostpolicy för mat och måltider inom äldreomsorgen, antagen av kommunfullmäktige, möjliggör detta.

Bilagor

1. Motion av Kaj Nordquist om införandet av en GLMS-fri (Gluten, Laktos, Mjölprotein och Soja) dag årligen den 15 maj.



Handläggare: Annica Dominius
Telefon: 08-508 36 237

Till
Äldrenämnden
21 maj 2013

Remiss av motion av Kaj Nordqvist (s) 2013:26 om införandet av en GLMS-fri (Gluten, Laktos, Mjölprotein och Soja) dag årligen den 15 maj.

Svar på remiss från Kommunstyrelsen DNR 329-384/2013

Förvaltningens förslag till beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen

Eva Frunk-Lind
förvaltningschef

Ann-Marie Ståhl
avdelningschef

Bakgrund

Kommunstyrelsen har i remiss begärt äldrenämndens yttrande angående motion (2013:26) från Kaj Nordqvist (s) om införandet av en GLMS-fri (Gluten, Laktos, Mjölprotein och Soja) dag årligen den 15 maj. Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast 2013-05-24.

Motion av Kaj Nordquist (S) – angående införande av GLMS-fri (gluten, laktos, mjölkprotein och soja) dag årligen den 15 maj

Förvaltningens synpunkter

Äldreförvaltningen betonar vikten av att måltiden för den äldre i stadens omsorg i första hand ska vara näringsmässigt optimal och i möjligaste mån individanpassad. Inom vård och omsorg kan måltiden bidra till hälsa och livskvalitet. I stadens måltidsavtal erbjuds den äldre tre maträtter plus maträtter för specifika sjukdomstillstånd, till såväl lunch som middag. För heldygnsomsorg ska även mellanmål ingå för att få balanserat näringsintag. Måltiderna bör fördelas jämnt över dygnets vakna timmar. Att den äldre därutöver själv får styra sitt val av mat handlar om respekt för hans eller hennes önskemål.

Äldreförvaltningen anser att den mat som serveras inom Stockholms stads äldreomsorg ska vara av hög kvalitet. Alla som serveras mat och måltider inom äldreomsorgen ska kunna känna sig trygga med den mat som serveras. Tydlig märkning minskar risken för förväxling. Enligt Livsmedelsverkets föreskrifter om märkning och presentation av livsmedel (LIVSFS 2004:27) måste allergena ingredienser, och produkter som innehåller ingredienserna, alltid anges i ingrediensförteckningen. *Märkningsuppgifterna ska vara på svenska, korrekta, lätta att förstå, väl synliga, läsbara och beständiga.* Staden upphandlar en ansevärd mängd livsmedel och har därmed vissa möjligheter att påverka livsmedelsval genom att ställa höga krav på livsmedelsindustrin och samtidigt underlätta främjandet av bra livsmedelsval.

Äldreförvaltningen avser fortsätta att arrangera utbildningar då det är angeläget att all personal som arbetar med eller kommer i kontakt med mat och måltider får ökade kunskaper om bra mat för äldre, vilka lagar, regler och ansvarsförhållanden som gäller för maten. Kunskap om matlagning, livsmedelsval och näringslära är viktiga komponenter för att maten ska bli närings- och hälsomässigt bra. Om någon ingrediens väljs bort måste den ersättas med fullgoda alternativ, till exempel laktos- eller glutenfria livsmedel, för att undvika näringsbrister. Nationella närings- och kostrekommendationer ska användas vid planering, tillagning och servering av mat.

Det primära inom Stockholms stads äldreomsorg ska vara att erbjuda mat och måltider med hög kvalitet, anpassade efter individen. När det gäller förslaget om en GLMS-fri dag per år anser äldreförvaltningen att det alla dagar vid varje måltid ska finnas fullgoda alternativ för den som är i behov av särskild kost. Stadens kostpolicy för mat och måltider inom äldreomsorgen, antagen av kommunfullmäktige, möjliggör detta.



INKOM

2013 -03- 19

Till berörd remissinstans

Äldreförvaltningen

Dnr 201-194/2013

**ANGÅENDE REMISSEN OM MOTION (2013:26)
OM INFÖRANDET AV EN GLMS-FRI (GLUTEN,
LAKTOS, MJÖLKPROTEIN OCH SOJA) DAG
ÅRLIGEN DEN 15 MAJ**

Detta gäller remissvar på ”Motion (2013:26) om införandet av en GLMS-fri (gluten, laktos, mjölkprotein och soja) dag årligen den 15 maj”
Dnr: 329-384-2013

Remisstiden sträcker sig till den 24 maj 2013, vilket vi ber er respektera. Om det av några skäl inte är möjligt för er att inkomma med svar inom utsatt tid måste en kontakt tas med den för ärendet ansvariga personen på roteln.

Ansvarig handläggare/borgarrådssekreterare på Finansroteln är Shashika Padmaperuma, tfn 08-508 29 123.

Remissvar skickas till:

- Finansroteln i **digital form (word/excel)**. Ange KS:s diarienummer som namn på ärenderubrik. Ex: KS 314-331-2004
- KF/KS kansli i **pappersform**.

Bilagga **inte** remissunderlaget. Det finns redan diariefört i kommunstyrelsens diarium.

Häfta **inte** ihop handlingarna.

Adresserna är följande:

Rotelns e-post: Funktion SLK RI-remissvar eller
RI-remissvar@stockholm.se

KF/KS kansli, Stadshuset, 105 35 STOCKHOLM

Med vänliga hälsningar

Finansroteln



Remitteringsmapp

Ärende: Motion (2013:26) om införandet av en GLMS-fri (gluten, laktos, mjölkprotein och soja) dag årligen den 15 maj

För yttrande senast: 24 maj 2013

Stadsdelsnämnderna

Bromma
Hägersten-Liljeholmen
Kungsholmen

Facknämnderna

Äldrenämnden
Utbildningsnämnden

Övriga

SLK

26.

Motion av Kaj Nordquist S

- ~~ansökan~~ av

Om

Inför en GLMS-fri (gluten, laktos, mjölkprotein och soja) dag årligen den 15 maj

STOCKHOLMS STAD Kommunstyrelsen Registraturet	
Ink.	2013-03-04
Dnr:	329-384/2013
Till:	SI

I Stockholm har vi som ambition att vara i världsklass i alla avseenden. Och då är det logiskt att inom kommunen så har människor med allergier mot att äta mat innehållande GLMS (gluten, laktos, mjölkprotein och soja) rätt att erbjudas ofarliga alternativ.

Skolmat är ett kommunalt, ansvar liksom mat på förskolor och i äldreomsorg. Vidare finns det Restauranger i diverse kommunala verksamheter. Hemtjänsten är finansierade av kommunala skattepengar, liksom Matansvariga i stadsdelarna och kommunala Livsmedelsinspektörer. Alla dessa instanser bör dra åt samma håll.

Dessa allergier kan vara direkt livshotande, om den som drabbats inte blir medveten om vad som kan orsaka olika symptom som kraftig viktminskning eller annat. Å andra sidan kan de allra flesta leva helt normalt och vara friska om de äter rätt och inte olämplig mat.

enligt modern forskning så är cirka 2 % av befolkningen i Sverige påverkad. Och det är ofta svårt att få en korrekt diagnos fastställd.

Inom celiaki förbundet, som är organisationen av människor med dessa allergier, så har de 4 500 medlemmar i Stockholms län och det är långt ifrån alla som har problemet. De uppger i samtal att det finns ett stort mörkertal bestående av människor som inte vet om att de är sjuka., Många tror att ständiga magåkommor är beroende av psykisk stress osv.

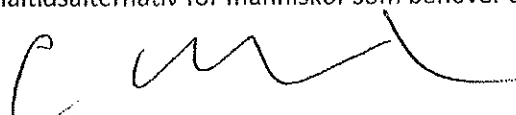
Det visar i dag sig vara Svårt att hitta anpassad färdigmat på restauranger, skolor, vård- och omsorgsinrättningar etc. Och här kan kommunala beslut spela en viktig roll Stockholm kan gå före och visa vägen för andra kommuner och därigenom positivt påverka även privata företagare inom matbranschen.

Ett Stockholm i världsklass, även för människor med dessa allergier, kan göra skillnad.

Mot bakgrund av det ovanstående så yrkar jag

att kommunfullmäktige beslutar att alla relevanta verksamheter inom Stockholms stad inför en helt GLMS-fri (gluten, laktos, mjölkprotein och soja) dag årligen den 15 maj.

att kommunfullmäktige beslutar att Stockholms stad i sin egendrivna verksamhet såväl som den av privata utförare genomförda verksamheten som standard strävar efter att alltid erbjuda måltidsalternativ för människor som behöver äta GLMS-fri (gluten, laktos, mjölkprotein och soja) mat



Kaj Nordquist S